

# GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

**Vabilo na naročbo.** «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

„Tudi na Kranjskem“

ali

**Klerikalci — politični pojaci.**

«Narodnost je paganstvo.»  
Mahníč.

Nikakor se nam ne zdi posebno čedno opravilo baviti se s «Slovenecem» in za njim stoječo gardo, vendar je včasih treba te ljudi prijeto malo za ušesa, kadar napravijo posebno falotstvo. Tak slučaj nas je dovedel tudi danes do naslednjih vrstic.

V zadnjih dveh številkah smo se pod naslovom «Tudi na Kranjskem» bavili z ljubljanskimi nemškimi ljudskimi šolami, katere je občina morala ustanoviti vsled vladnega pritiska. Dokazali smo, da se povsod ne meri z isto mero, ter to odločno pribili na steno ne oziraje se na levo ne na desno. «Slovenski Narod» je ponatisnil naša članka kot uvodnik. To je «Slovenec» gardo tako zbolelo, da je bolešno zjavkala. Ker je tem ljudem le za lastno korist, kajti slovenska narodnost jim je deveta briga, so tem povodom s svojo gnojnico zopet enkrat obšli narodno-napredno stranko. Ko bi bilo našim klerikalcem kaj do pravic slovenskega naroda, bi bili gotovo ponatisnili naša članka ter ju skusali kolikor mogoče razširjati. A ne samo njihovo brezdomovinstvo, ampak še nekaj drugega je vzrok, da si niso upali na čelo s člankom, ki vladi bere levite. Dejstvo, da leže slovenski (pa tudi vsi drugi) klerikalci v prahu pred vlado, je vzrok, da so svojo notičico potisnili lepo med dnevne novice, da jo vladni organi niso toliko vzeli v pretres. Zakaj je potrebna slovensko-nemška zveza, bomo povedali že koncem članka. «Slovenec» pozivlje, naj liberalci izvajajo konsekvence. Ta poziv je pa popolno odveč, ker ravno liberalci vedno izvajajo konsekvence, kadar je le potreba, dočim glede narodnosti klerikalci konsekvence sploh ne poznajo.

Celovski škof Kahn sistematično deluje in to v najlepšem sporazumljenju s koroško vlado na popolno uničenje koroških Slovencev, kar je pred kratkim dokazal «Slov. Narod». To delovanje je — radi konsekvence —

s par besedami omenil «Slovenec», a še s temi besedami je škofa tokorekoč zagovarjal. In zaradi še večje konsekvence je «Slovenec» poročal, da so slovenski mladeniči na Brezjah brzovjavno pozdravili slovenskega!? škofa — Kahna. Kahn pa slovenski škof? Ne moremo si misliti, da bi bil celo med «Slovenčevimi» in «Domo-ljubovimi» bralci kak tak butec, ki bi to verjel.

Znano je, kako preganja in šikanira tržaški škof Nagl svoje vernike slovenske narodnosti, kako zatira slovensko bogoslužje, v katero je celo sveta stolica privolila. Radi ljube konsekvence naj pa slovenski mladeniči pošljejo brzovjavni pozdrav — slovenskemu!? škofu Naglu. In Mahnič — bog naših klerikalcev. Taisti Mahnič je pred nekaj leti trdil, da je narodnost paganstvo. Radi večje konsekvence naši klerikalci škofa Mahniča kujejo v zvezde kot — slovenskega škofa in mu pošiljajo brzovjavne pozdrave. To je res konsekvence, kakršne ni najti drugje kakor — pri brezdomovinskih klerikalcih.

Vendar bi jim to še ne zamerili toliko, ker vemo, da morajo brezpogojno ubogati svoje škofe; naj ti delajo, kar hočejo, hvaliti jih morajo.

Vprašamo pa «Slovenca», kdo je bil proti temu, da bi se po ljubljanskih ulicah nabili samoslovenski napisi? Ali ni bil to ljubljanski stolni kapitel?!

Pa recimo, da «Slovenec» molči o vsem tem, ker duhovniku ni dovoljeno kritikovati svojih višjih, zakaj pa se enkrat ne obregne malo ob uršulinske šole, v katerih se nemškutari in slovenska dekleta raznaroduje v taki meri kakor malokje. Večkrat so nas že srbeli prsti, da bi napisali trpkih besedi o uršulinskih šolah, a vselej smo odložili pero z ozirom na to, da donša šola Uršulinkam v naši deželi lepe novce. Kruh odjedati in svojega bližnjega materijelno uničevati, to je pa privilegij naših novodobnih Kristusovih namestnikov — ne pa brezverskih liberalcev.

Ker nas pa «Slovenec» pozivlja, naj bomo konsekventni, ga hočemo ubogati.

Je že precej dolgo, kar nam je izročil somišljenik pesmarico neke uršulinske šole. Da je ista popolno nemška, nas ni še preveč osupnilo, ker drugega od Uršulink pač ni pričakovati. Ko smo pa knjižico malo bolj natančno pregledali, smo ne malo osupnili, da je šolsko oblastvo dovolilo uporabo take pesmarice na avstrijskih šolah in posebno še na slovenskih. Naslov knjižice je

„Neue Trutznachtigall; Müller und Wildmann“. Vsebina sestoji iz 55 nabožnih in 58 posvetnih pesmij. Med posvetnimi pesnimi je „Das Deutsche treue Herz“, „Das Lied vom Feldmarschall“, „Unser Vaterland“ (das deutsche), „Das Lied der Deutschen“ i. t. d. Na strani 103 pa se prične Karl Wilhelmova **«Die Wacht am Rhein»**. Na strani 107 pa čitamo v pesmi **«Des Deutschen Vaterland»** takole:

Was ist des Deutschen Vaterland?  
So nenne mir das große Land!  
Gewiss ist es das Österreich!  
O nein, o nein . . .

Da cesarske pesmi ni, nam ni treba povdarjati. Sedaj pa prosimo pojasnila, kako je moglo c. kr. šolsko oblastvo dovoliti za avstrijske šole rabo take knjižice? Ko bi mi liberalci hoteli uvesti pesmarico s slično vsebino, ki bi bila le deseti del tako provokatorična, bi gotovi krogi skočili kar iz kože.

In ravno to, da so klerikalci najvernejši oprode vlade, osobito tedaj, kadar se gre za oškodovanje slovenske narodnosti, omogočijo, da se sme v uršulinski šoli rabiti taka pesmarica, kakršne ne bi dovolili niti sulferajnski šoli. «Slovenec» se često pritožuje, da se v ženskih družbah boljših stanov preveč nemškutari. Ali niso bile ravno te ženske brez izjeme vzgojene pri Uršulinkah. Le poglejte mlajše gospe in gospodične, ki niso bile vzgojene na uršulinskih šolah, kako se zavedajo svoje slovenske narodnosti, kako lepo občujejo slovenski med seboj in to le radi tega, ker jim nemčurske redovnice niso zamorile ljubezni do materinega jezika. To je polje za «Slovenca», na katerem izvaja lahko čudovito konsekvenco.

Kadar naši klerikalci vpijejo o slovensko-nemški zvezi, zde se nam podobni vlačugi, ki je vsakomu na razpolago, od kogar pričakuje kaj koristi. O kako radi bi se naši klerikalci zvezali z Nemci v največjo škodo slovenskega naroda, samo da bi koristili svojim brezdomovinskim nameram. Ker pa nesebična, trezno premišljena taktika slov. naprednih poslancev zavira zblizanje Nemcev in klerikalcev, je pa toliko upitja o slovensko-nemški zvezi. Drugega nič nego gola dobičkaželjnost in samopašnost klerikalcev je ono gonilo, ki dela te ljudi tako silno narodne.

## PODLISTEK.

### O hribolastvu.

Konec.

Gotovo je najbolje, da jemo o pravem času, t. j. ko nismo še pretrudni. Vsak, kdor je preveč zdelan od hoje in napora, mora nekoliko časa počivati, da preidejo prenapete mišice, prenapeti živci v normalno, mirno ravnotežje, ker le potem se dajo zavživati jedi s slastjo. Utrujen hribolazec seže navadno po svoji steklenici, napolnjeni z opojno pijačo, katera provzroča hitro okrepitev sled tega, ker jo koj posrkajo notranji organi. Toda ta okrepitev je podobna plamenu, ki hitro požre svojo slamnato hrano. Ko izgine namreč vpliv dražil — kar je tudi alkohol —, pade tudi razdražitev živčevja, posebna prebavna energija želodečnih živcev, in želodec otrpne tembolj, čim ostrejša dražila in čim večja je zavžita njihova količina.

Prevelik napor škoduje seveda prebavi, vsled česar sme hribolazec, kateri ima zvečer lep kos strme poti za sabo, le lahka jedila zavžiti in sicer v mali meri, nikdar pa ne

Ako vam je narodnost paganstvo — kar vam tudi verjamemo —, potem sploh ne morete in ne smete biti narodni — Vi gospoda okolu «Slovenca». Zatorej pa ne skrunite narodnosti s svojo gnojnico —, hinavski brezdomovinci, pustite nas pri našem delu v miru!

In končno še neko vprašanje listu za častikrajo. Kdo se bolj valja v prahu pred vlado, ali stranka (klerikalna namreč), ki prosjači po tisoče, da zamaši luknjo v svoji ožlindrani organizaciji, ali ona stranka, ki od vlade ne zahteva niti vinarja. Ali se «Slovenec» res nič več ne spominja, da je pred par meseci dobila njegova ožlindrana stranka nekaj tisoč podpore za letošnje leto, nekaj pa celo za nazaj, dasi je sodno dokazano, da organi gospodarske zveze smatrajo za svojo najvažnejšo nalogo navajati bankerotne konsume v falsificiranje bilanc.

Kaj pa osebne koncesije? Ako se pregreši liberalni učitelj le nekoliko proti zakonu, kaznuje se ga z vso strogostjo, ko je bil pa klerikalni učitelj sodno obsojen radi goljufije, kaznovali so ga le za tri leta in to obsodbo je naučno ministrstvo znižalo še za dve leti s klasično motivacijo: da je imel dotični že itak dovolj stroškov.

Navidezno manevriranje klerikalcev proti vladi more preslepiti le «Slovenčeve» in «Domoljubove» kaline, pametne ljudi pa le potrjuje v tem, da je taktika narodno-naprednih poslancev izborna in edino prava.

Mi pa nikakor ne zahtevamo, da bi nam sledili klerikalci, ker jih — po pravici povedano — nismo še nikdar smatrali za resne može.

V Kranju, 10. septembra.

**Odpis davka.** Finančno ministrstvo je izdalo naredbo na davčne oblasti, da se imajo industrijskim podjetjem vsled letošnjega pomanjkanja vode deloma ali popolnoma odpisati davki za eno, ali tudi za dve četrtletji. Seveda se bodo odpisali davki le v resnično upravičenih slučajih.

**Macedonija.** Vstaja se nadaljuje. Najhujši punt Albancev je v Lijumi. Izgnali so kajmalsana in vse sodne in vladne uradnike, ki so pribežali v Prizred. Tudi v Stari Srbiji so nemiri. Zadnje dni je bilo zopet ubitih pet uglednih Srbov. V Mitrovici so Albanci napadli guvernerja Semži pašo. Srbsko prebivalstvo se boji, da nastane splošna albanska vstaja.

**Napad na turškega sultana.** Dne 2. t. m. izvršil se je atentat na sultana. Nekdo izmed straže je streljal

vina. Človeško telo mora po taki turi počivati, in zelo bi škodilo, ako bi mu nabremenili še prebavo dobre in obilne večerje. Ako se pa sploh ničesar ne zavžije, se lahko zgodi, da izostane celo najboljše zdravilo — spanje. Šibak čaj ali pa lahke juhe povspešujejo mnogo bolj spanje kot pa mesena hrana. Dober kruh in mleko je v tem oziru najboljša večerja. Svariti pa moramo pred navado, da bi se napotilo na pot s teškim želodcem. Najboljši zajutrek bi bila na pr. gorka čokolada. Kdor ne more prenašati zjutraj netekočih jedil, se lahko vzdržuje dolgo časa z mlekom, ne da bi čutil kakih slabosti. Slednjic svetujemo vsem hribolazcem, da ne zabijo jemati seboj na vsak daljši izlet po gorah čokolade in sladkorja, ker je oboje redilno, lahko prebavljivo in hribolazec se z njima varuje pred lakotjo in pred onemoglostjo. Novo-oživljajoči vpliv sladkorja na mislično delovanje, kateri sta dokazala italijanska fiziologa Motto in Paoletti, se potrjuje v sedanjem času vedno bolj in bolj in, če se ne motim, so vpeljali njegovo rabo razni predpisi in naredbe pri armadah.

Kn.

nanj z revolverjem. Ranjen je bil le poveljnik telesne straže major Turig-beg.

**Bombo v Barceloni** je našel neki policist, ki je tisto nesel v justično palačo, kjer se je razletela in razrušila del poslopja. Ranjen ni bil nihče..

## Rusko-japonska vojna.

Rusi so malo časa gospodovali v Liaojanu. Že v nedeljo 4. sept. ob 9. uri zjutraj zasedli so Japonci Liaojan. Pred odhodom so Rusi vžgali vsa skladišča in več bližnjih vasi. Njih cilj je zdaj proti Mukdenu in, kakor se govori, so že prej spravili razne vojaške zaloge proti severu. Rusi so izpraznili Liaojan, potem pa prizadejali Japoncem ogromnih izgub. Japonci sami priznavajo, da so njih izgube velike. Poleg 25.000 mož, ki so jih izgubili pri Liaojanu, se mora prštevat še 60.000 mož, ki so jih Japonci žrtvovali pred Port-Arturjem.

Ko so se Rusi umikali ter bežali čez reko Tajciho, zgodilo se je veliko nesreč. Utonilo je mnogo konj in na nekaterih krajih so mrtvi konji zajezili reko. Vojaki so trumoma bežali iz krvavega klanja čez most, kojega so tvorili v reki mrtvi konji. Mrtva telesa konj so se vsled teže razločila pod vodo in konjski nasip čez reko se je podrl, vojaki pa so popadali v reko. Japonci kakor Rusi imajo mnogo ranjencev.

Umikaje se sc Rusi dne 2. t. m. po srditem boju pri Jantaju zavzeli vse višine zapadno od Sikvantuna. Ob 9. uri zvečer je bil boj na celi črti končan in slišalo se je le gromenje topov od Liaojana. Izgube še niso znane, vendar preseza glasom dosedanjih poročil število mrtvih in ranjenih okoli 30.000.

Izpred Port-Arturja se poroča: Obstreljavanje Port-Arturja se nadaljuje noč in dan. Povprečno pade vsak dan 120 granat v mesto, večinoma pa le na odprte prostore. Dne 29. avgusta zapustilo je nekaj ruskih ladij pristanišče ter pluto dve milj daleč, ne da bi jih bili Japonci napadli. Vtem priletela je s kopnega na ladjo «Peresvjat» granata in usmrtila 15 mož.

Japonci si zelo prizadevajo in njih cilj je zdaj ta, da zavzamejo na vsak način Port-Artur in Mukden. V tem mesecu naj se čete odpočijejo, po zimi pa bodo utrdile pozicije. Že zdaj imajo pred Port-Arturjem 650 topov. Vprašanje je, ali pa bodo Rusi čakali, da se njih čete odpočijejo? Težko, kajti Kuropatkin je dan 14. septembra sam odločil za dan, ko bo izpremenil svojo dosedanjo taktiko. Takrat bo imel zbrano vso svojo armado v Mandžuriji.

Japonci so pri Njučvanu izkrcali 50.000 pomožnih čet, katere bi morale oditi pred Port-Artur. Te čete prodirajo zdaj proti severu.

Pred Port-Arturjem je zbranih zdaj 45.000 Japoncev, kateri so opustili svoj načrt, da bi vzeli Port-Artur z naskokom. Oni hočejo namreč prisiliti Ruse z neprestanim obstreljavanjem. Iz Tokia je odšlo tekoči teden 15 polkov na pomoč japonskim četam pret Port-Artur.

Za Mandžurijo imajo Japonci zopet pripravljenih 200.000 mož, da pomnožijo ondotno armado. Financijelno stanje Japoncev je pripravljeno za triletno vojno.

Iz Mukdena se poroča: Vse tri japonske armade se bližajo Mukdenu in so samo še 40 km južno odtod. Japonci hočejo na vsak način zavzeti mesto, predno zamore Kuropatkin odstraniti ali uničiti tam nahajajoče se ogromne množine živil in municije. — Cenzura se je že presečila v Harbin. Najbrže bo v kratkem pretrgana brzozjavna zveza z Rusijo.

## Dopisi.

**S Koprivnika v Bohinju.** Človek pri zdravi pameti se mora dandanes res vprašati, čemu nam je potreba takih duhovnikov, ki mislijo le na politiko in na to, kako bi nevednega kmeta bolj oskubili in odrli, da bi si lože polnili svojo požrešno bisago. Nekdaj so naši duhovniki med našim ljudstvom živeli za ljudstvo, so zanj delali, z njim čutili, z njim trpeli, z njim se veselili, a zdaj so tisti časi prešli menda za vedno! Prava Kristusova vera in blaginja naroda je zdaj našim duhovnikom

zadnja briga, glavno in prvo pa jim je lastno samopaštvo in posvetno gospodarstvo. Tudi naš Vrankar na visokem Koprivniku spada med novodobne politične duhovnike. Pri nas sicer ne bo on mogel delati takih lovov na hranilnične knjižice kakor znani konsumarski kapelan dol v dolini, ker naši ljudje niso petični, zato pa mu časa preostaja za druge farske traparije in kupčije. Vpeljal je «Marijino družbo», da se kratkočasi žnjo in da mu prisnojene «device» nosijo skupaj pristradane kronice za svetinjice in druge reči. Spomladi enkrat je te revice vlekel ob zelo slabem vremenu na Bled, kjer so vse premočene prenočile na otoku v cerkvi in kjer so mogle, njihov črni vodja pa se je raje kakor da bi čul in molil z njimi v mrzli dolgočasni cerkvi podal v gostilno, kjer se je lahko posušil, dobro napil in najedel ter nato položil svoje žegnano telo v mehko posteljo. Tri «device» so se tisto noč na otoku tako prehladile, da so potem doma nevarno zbolele in bodo posledice te boleznj čutile vse življenje, ki so si ga gotovo tudi prikrajšale s tistim nepotrebnim romanjem na božjo pot. To je res prav imenitna božja pot, ako človek prinese žnjo domov za odpustke — bolezen! O kmet, kdaj se boš izpametoval in več ne posojeval svojih otrok za kvarljivo farsko suženjstvo! Naš Vrankar pa ima razun teh še več drugih svetlih katoliških čednosti, katerih ena je tudi ta, da izkazuje prav plemenito katoliško ljubezen gostilničarju, ki se nahaja v bližini župnišča. Ni mu dovolj, da mu odganja na vse mogoče načine goste iz gostilne, ampak ga tudi takoj ovadi glavarstvu ali orožnikom, kakor hitro zasliši harmoniko v gostilni. Večkrat kak domač porednež kar nalašč nategne hišni meh ter v gostilni nekoliko zavpije in zaropota, da črnih misli, da se v gostilni pivci kregajo, tepo in plešejo ter na podlagi tega brez vsakih prič skuje zopet novo ovadbo. Človeku, ki dela take ovadbe, bi se lahko reklo butelj in še marsikaj drugega! Oh, da ga vendar ni sram! Trikrat fej takim farjem! In taki ljudje se še upajo imenovati Kristusove namestnike! Res, daleč smo že! Gostilničar je pri obravnavah sicer oproščen, a pota in troške ima vendarle in vera Kristusova nas uči, da se morajo vse krivice in škoda, ki so se komu storile, poravnati! Ali ta nauk ne zadene tudi naših političnih duhovnikov, ali je vera res samo se za kmete in delavce?! Naš Vrankar najbrž zato tako črti omenjenega gostilničarja, ker mu je nevoščljiv, ako mu kdo da skupiti kake vinarje in si misli, da potem slabše kane v njegovo pušico. No, morda ima možiček prav, a kapalo bo v kljub njegovi skrbi vedno slabše, ker se morajo prav zaradi njegove politike kmalu oči odpreti tudi Koprivničanom in Gorjušcem!

**Iz Šoštanja.\*)** Običajno je bilo pri nas, da so se vabila k slovesni maši 18. avgusta — rojstni dan Njegovega Veličanstva cesarja — razun c. kr. uradov tudi različne korporacije, n. pr. okrajni zastop, občinski zastop i. t. d. Ker pa teče od otvoritve tukajšnje «teutonske» šole po žilah našega dušnega pastirja Ivana Govediča «velenemska» kri, in je občinski ter okrajni zastop šoštanski skozinskoz slovenski, pokazal se je Govedič zopet najstrastnejšega zaničevalca svojega materinega jezika s tem, da ni povabil k maši niti okrajnega, niti občinskega zastopa, še manj pa odločno narodno odvetniško pisarno, med tem ko je slavni nemčurski «fajerber» še posebej povabil. To dejstvo je pokazal pred par dnevi tudi v drugem slučaju. Narodni zidarSKI mojster M. K. pride v farovž k znanemu Govediču in hoče plačati mašo v dober namen za svoje zidarje. Župnik mu odgovori: «Ko bi bili vi Nemec (nemčur, kakor je sam), bi prav rad sprejel denar za mašo, ker ste pa Slovenec, ne vem bi li vzal denar ali ne». Pa sline so se mu začele cediti po pokazanih kronicah in spomnil se je svoje nenasitene bisage ter dejal: «Naj bo, vzamem denar, če prav ne posebno rad.» To mašo imel bi župnik vsled plačila oznaniti, česar pa ni storil in zdaj se ne ve, se je li maša brala, ali je župnik vtaknil denar v žep. Ta presneti denar je res sveta vladar, še najbolj zagrizenega nemčurja omami, če ga prinese tudi najodličnejši Slo-

\*) Vsled preoblega gradiva pomotoma zaostalo. Op. ured.

venec! Objavili bi še marsikaj sličnega o župniku Govediču, pa prišli smo že do prepričanja, da ima ta grdi človek tršo kožo, kakor kak rinoceros. Celemu svetu so znana početja tega skozinskog umazanega katoliškega duhovnika; razne lumparije, lopovstva in javne pohujšljivosti čitali smo že v raznih časnikih o njem, seveda v toliko, kolikor se sme v javnost spraviti, a vse je ostalo pri starem. Sklenili smo pa v prepričanju, da je župnik Govedič vzoren duhovnik, ki stori pod rimsko-katoliškim škofom Mihaelom Napotnikom vsestransko svojo dolžnost, ki pozna predobro telesna dobra dela usmiljenja, ki nasiti lačne, napoji žejne in kroti telesne poželjivosti, da se ločimo od njega, to se pravi, da ga ne pripoznamo več kot svojega župnika, temveč da si poiščemo družega, boljšega dušnega pastirja, ki ga gotovo najdemo tudi kje drugod. Tako ne more iti dalje, sicer smo na robu propada, ne le v narodnosti, temveč v veri sploh, kajti če naš dušni pastir Govedič počenja take nesposobnosti, tembolj smo mi preprosti kmetje opravičeni delati vsak po svoji volji in prepričanju. To naj sprejme g. knez in škof mariborski v premislek. Obenem pa vprašamo g. kneza in škofa Mihaela Napotnika: «Ali vam ni dovolj dokazana umazanost ter grdo razkošno življenje župnika I. Govediča? Ali hočete, da vam dokazemo še kaj več o vašem podložnem (?) župniku I. Govediču? S tem bode imel opraviti seveda tudi kazenski zakon! Naznanimo tudi, da smo odposlali vse ovadbe, ki jih imate v rokah, s prepisi pisem v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku, podpisane od skoraj tisoč faranov, namestniku božjem, svetemu očetu Piju X., naj tudi on izve, da njegov podložnik Govedič ne brani sv. rimsko-katoliške vere in Kristusovih nauk, temveč, da daje s svojim razkošnim življenjem vsemu svetu javno pohujšanje. Odgovor na našo prošnjo in pritožbo smo si izprosili od sv. očeta tekom enega meseca, sicer se moramo udati po ricmanjskem načrtu.

Šmiheljski farani.

## Novičar.

Na Gorenjskem.

**Perutninarski zavod.** Piše se nam iz Trziča: Zanimalo bo gotovo širše kroge, zlasti kmetovalce, perutninarje, hotelirje, privatne i. t. d. poročilo, da je g. Anton Lehrman v Ročevnici, oddaljeni pol ure hoda od Trziča na Gorenjskem, preteklo leto ustanovil perutninarski zavod, katerega je otvoril dne 1. septembra 1904 pod imenom «I. kranjski perutninarski zavod v Trziču, Gorenjsko». Zavod stoji v prijazni, le proti jugu odprti dolini ter je isti, posebno pa perutninski hlev, postavljen popolnoma po načrtih imejitelja ter opremljen z najnovejšimi uredbami kakor zaklopni gnezdi i. t. d. Perutnini je odmerjen velik, z žično mrežo ograjen sadni vrt. Plemile se bodo v začetku le dve pasmi, kateri se radi njihovih izvrstnih lastnosti vesele mejnarodne znamenitosti in je stalni plemenski rod: 5.30 grahastih — Plymouth-Rock — in 5.30 jerebičastih Lahov (Leghorn). Obe pasmi ste najčistejše plemenske krvi ter premiranih starišev. Ker je zavod opremljen tudi z najnovejšimi valilniki, je onemu mogoče odrediti na leto okolo 1000 do 1500 komadov perutnine, katere izbrane oddajala se bodo za daljno pleme, ostala pa prodala kot izvrstna namizna perutnina. Vsled vsestranske najboljše ureditve zavoda bode onemu mogoče oddajati celo lelo prve vrste plemenske in vsakovrstno klavno kuretnino ter ob času tudi jajca za valjenje. Po novem letu bode zavod tudi postregel z prvovrstnimi, čistokrvnimi pekingskimi racami in emdenskimi gosmi. Zavodu priklopljen je oddelek za rejo kucev ter se vzgajajo kot posebnost — ruski kuncji (izvrstni klavni in sportni zajci). Konečno bodi tudi še omenjeno, da je bil g. A. Lehrman že v različnih razstavah odlikovan s svetinjami in diplomami za svojo perutninsko-plemensko delovanje. Da je bilo to vključno mladosti zavoda mogoče, priča o strokovnjaški upeljavi istega ter ga moremo vsem interesentom najtopleje priporočati.

**Prostovoljno gasilno društvo v Stratišču** priredilo je pretečeno nedeljo pop. veliko ljudsko veselico z javno

tombolo. Že ob štirih je bil lepo okrašen prostor na «Pantah» ves poln domačih in tujih gostov. Ob kraju postavljenih je bilo več jako okusno narejenih paviljonov, v katerih se je dobilo vse, kar potrebuje lačni zelodec in suho grlo. Prodajale so se tudi sladčice in razglednice. Med tombolo igrala je pridno kranjska meščanska godba. Po tomboli uprizorili so naši diletanti igro «Županova Micika» in malo začudili smo se temu koraku, ki ga je storilo to društvo s to igro. «Županova Micika» je igra, ki potrebuje jako izvežbanih moči, če se hoče, da dobro izpade. A naši diletanti pod vrlim vodstvom g. B. so jo kljub vsem težnjam vendarle še precej dobro izpeljali. Tupatam opazili smo kake nedostatke, katere pa moramo prezreti, kajti upoštevati je, da so ti diletanti nastopili prvič in še celo s tako igro. Kar se pa tiče reda, bi se že lahko malo več storilo, da ne bi bilo slišati tupatam pritožbe občinstva. Sicer pa moramo reči, da se je to mlado, takorekoč šele ustanovljeno društvo jako potrudilo ustreči vsestranskim zahtevam. Zvečer je razsvetljevalo vse polno raznobarnih balončkov, s katerimi je bil preprežen ves prostor. Mladina pa se je sukala še pozno v noč v veselem plesu na nalašč v to narejenem odru. — Veselice udeležilo se je tudi gasilno društvo iz Kranja v precejšnjem številu. Omeniti je še, da se je največ potrudil za prireditev veselice kakor za prireditev igre g. B.

**Popoldansko veselico** prirede 11. septembra 1904 domači fantje in dekleta v novem salonu g. Petr. Logonderja v Stari Loki. — Spored: «Gospod s Proseke». Po predstavi prosta zabava, šaljiva pošta in ples. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: I. sedeži 50 kr., II. sedeži 30 kr., stojišča 20 kr. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek je namenjen polovico gasilnemu društvu v Stari Loki, polovico pa družbi sv. Cirila in Metoda. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

**Sadna razstava v Radovljici.** Z ozirom na nesporazumljenja, katera so nastala glede vodstva pri prireditvi sadne razstave v Radovljici, sešel se je zadnje dni odbor kmetijske podružnice radovljiške na posvetovanje, da odstrani nastale ovire. Posvetovanja so se udeležili gg. poslanca dr. Ferjančič in Pogačnik, dalje potovalni učitelj g. Gombač, g. Mulley iz Logatca in g. Treven z Jesenic. Podružnični odbor je v sporazumljenju imenovanih gospodov izjavil, da je precej izpočetka smatral kmetijsko podružnico kakor prirediteljico razstave, ki je edino odgovorna za moralni in gmotni uspeh razstave ter prevzame ona vodstvo za prireditev iste. Z ozirom na to nima prvotno izbrani odbor razstave formalne podlage in se je razšel. Oni gospodje, kateri so z izjavo naznanili svoj odstop od podjetja, so naprošeni, da svoje moči posvetijo brez dvombe za okraj in deželo koristnemu podjetju. Pripomniti je tudi pri tej priliki, da so dozdej nastali stroški z dozdejnimi prispevki malone pokriti. — Podružnica c. kr. kmetijske družbe za Radovljico-Lancovo-Predtrg, dne 4. septembra 1904. — Opomba za udeležnike razstave. Da ne bi v prometu nastale kake pomote, prosi imenovana podružnica, da se naj vse poštne in druge pošiljatve, zadevajoče sadno razstavo, pošiljajo kakor dozdej, na pripravljalni odbor sadne razstave v Radovljici, kateri odbor se je itak sestavil iz odbora imenovane kmetijske podružnice. — Za fond sadne razstave v Radovljici so nadalje darovali: Občinski odbor na Jesenicah 100 kron, ces. svetnik g. Ivan Murnik v Radovljici 50 kron, kmetijska podružnica na Vrhniki 6 kron, g. V. Vurnik, podobar v Radovljici, 4 krone. Srčna hvala!

**Uboga kmetaka para.** Pred par dnevi, dobili so «presrečni» stanovalci v D. M. v Polju novi zvon za ondoto cerkev, ki je, kakor pravi «Slovenec», največji na Kranjskem. Tehta brez jarma 108 starih centov in stane brez oprave 9700 gld. ali 19.000 kron. In kdo ga bo plačal. Nihče drugi, kakor marijapolski kmet, ki je še tako neumen, da meče debelemu Kolarju na ljubo denar za novi zvon, ki ga je toliko potreba kot petega kolesa pri vozu. Kmet tolče heracijjo ter je takorekoč suh krompir, mastni Kolar se pa bo potem bahal «koliko je za cerkev in božjo čast storil». Da bi pač ta

novi zvon temu ubogemu kmetu malo več pameti pri-zvonil, da se ne bo pustil več dreti po farjih!

**Javna telovadba.** Opozarjamo se enkrat p. n. občinstvo na jutrišno javno telovadbo «Gorenjskega Sokola», ki se vrši točno ob štirih popoldne na glavnem trgu.

**Umrli** je v Kranju g. Matija Zupanc, hišni posestnik, v starosti 81 let, oče deželno - vladnega svetnika dr. Fr. Zupanca. Pokojnik je bil predzadnji član nekdanje nacionalne garde v Kranju. — V Stražišču pri Kranju je umrla gospodična Fani Jugoviz, soimetnica tvrčke A. Globotschnig. Naše sožalje!

**Slavnost blagoslovljenja** novega doma in nove brizgalne priredi v nedeljo, dne 11. septembra 1904 prostovoljno gasilno društvo v Senčurju pri Kranju. Spored: Ob 2. uri popoldne sprejem došlih društev. Ob 3. uri blagoslovljenje novega gasilnega doma in nove brizgalne. Po blagoslovljenju obhod po vasi. Ob 4. uri javna efektna tombola. Po tomboli ples na prostem na nalašč zato prirejenem plesnem odru. Pri plesu svira slavna mengiška godba. Pri skrajno neugodnem vremenu se preloži slavnost na prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

**Veselica** prostovoljnega gasilnega društva na Koroški Beli se vrši ob ugodnem vremenu dne 11. sept., sicer pa nedeljo pozneje, t. j. 18. septembra, na vrtu gospoda Jožefa Rozmana, gostilničarja na Koroški Beli. — Spored: 1. Tombola. Mnogostevilni dobitki so živi in mrtvi, potrebni in koristni. Kdor kupi 700 listkov, se mu že naprej zamani, da bode dobil najboljši dobitek. Tisti, ki bo prej prišel, dobil bode lahko največ in najboljših dobitkov. 2. Prosta zabava. Godba po Gorenjskem dobro znane kapele iz Bovca na meh, lok, pihala, godala i. t. d. Godbo pospeševali bodo iz prijaznosti gospodične in gospodje s plesom. Med godbo pa bode gostilničar vole, krave, teleta, pujske seveda raztelesene, kuhane ali pečene, delil po natakarciah lačnim gostom za gotov denar. Tudi pijače ne bo gostilničar sam popil. Vsakokrat je pričetek točno ob 3. uri popoldne. Konec veselice je za vsakega posebej.

**Bralno in pevsko društvo «Ratitovec»** v Selcih vabi uljudno k popoldanski zabavi, ki se vrši v nedeljo, dne 18. septembra 1904 v prostorih g. Frana Tavčarja v Selcih, in sicer s petjem, tombolo, šaljivo pošto, korijandoli i. t. d. Začetek ob 3. uri popoldne po krščanskem nauku. Ker je čisti dohodek namenjen v korist društva, se velikodušna darila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

**Iz Brestnice** se nam piše: Gospod živinozdravnik H. Turk iz Radovljice predaval je dne 8. t. m. — na Mali Šmaren dan — v tukajšnji šoli. Predavanje je bilo v prostem govoru nad eno uro trajajoče in jako zanimivo. Pojašnjeval nam je g. zdravnik, kaj so nalezljive živalske bolezni, kako se razširjajo in kako naj kmetovalec nastopa v takih slučajih. Učil nas je, kako nam je ravnati s tako živino, da ne zboli, kajti lažje je živino ohraniti zdravo kakor zdraviti bolno živino. Tega prezanimitvega predavanja posetila je mnogobrojna množica domačih kmetijskih mož in mladeničev, bilo jih je izvanredno število — 78. Gospod živinozdravnik nas je tudi radi tolike udeležbe pohvalil, rekoč, da toliko poslušalcev še ni imel pri svojih predavanjih v radovljiškem okraju. Mi poslušalci pa se g. živinozdravniku H. Turku najtopleje zahvaljujemo za res zanimivo in poučno predavanje, proseč ga, naj bi nas blagovolil zopet kmalu posetiti.

**Otroški zajterk.** Slavni zdravnik se je šestokrat izrazil in drugi znameniti higieniki so mu pritegnili, da otrokom pod 14 leti ni dajati zrnate kave. Ta ima, kakor znano, strup, ki jako škoduje delovanju srca, živcem in želodcu, takozvani kofein, cigar se enkrat tolika množina, kakršno ima časa črne kave, že utegne provzročiti smrt. Vendar pa se še zmeraj toliko mater neče odločiti, da bi zrnato kavo vsaj za male otroke ne odpravile z domače mize. Najzvrnejša pijača bi bilo pač čisto mleko, toda izkušnja uči, da je otroci ne pijo vedno radi in da jo le prav malokdaj morejo uživati dalje časa. Zato pa je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava najprimernejši nadomestek. Zaradi milega okusa, ki je po-

doben kavinemu okusu, jo otroci pijo jako radi in vrh-tega je celo otrokom v najnežnejši dobi koristna, lahko prebavna, redilna in krvotvorna. Bila bi dolžnost vsaki materi, da otroke izza prve mladosti navadi le zdrave, okusne Kathreinerjeve Kneippove sladne pijače in jim daje samo to. Seveda je treba pri nakupovanju vselej paziti, da dobi pristno Kathreinerjevo kavo, ki se sme prodajati samo v izvornih zavojih z varstveno znamko «Zupnik Kneipp».

**Slavnostna otvoritev** javne potujoče knjižnice slov. akad. ferij. društva «Prosvete» in žnjo združena veselica se vrši v nedeljo, dne 11. septembra 1904 v salonu gospoda Ferjana na Savi pri Jesenicah s petjem, predavanjem o slovenski knjigi in šaloigro «Nemški ne znajo». Začetek ob 7. uri zvečer.

**Iskaz** posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur». Išče se: pomočnik manufakturijske stroke za Novo mesto, pomočnik galanterijske za Ljubljano, 2 pomočnika železninske za Celje, 4 pomočniki mešane za deželo, 2 kontorista za Celje, poslovodja za Karlovec, potnik za Dunaj in vodja podružnice žel. in špec. stroke za Gorenjsko. — Službe išče: 11 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki manufakturijske, 3 pomočniki špecerijske, 2 pomočnika špecerijske in železninske, 3 kontoristi in 2 kontoristinje.

Križem sveta.

**Na smrt obsojen.** Pretečeno soboto je bil pred porotnim sodiščem v Novem mestu obsojen na smrt na večala 23letni France Erman, pristojen v županijo St. Janž na Dolenjskem. V noči 1. julija t. l. napadel je poštnega sela Fr. Bregarja, ko je ta ravno nesel pošto na Bransko goro. Udaril ga je bil s kolom po glavi, da je takoj na mestu mrtev obležal. Mislil je, da dobi denar pri njem, a našel ni ničesar. — Pravijo, da je bil Marijin otrok. Potem nič čudnega, saj se vidijo dannadan sadovi teh družb.

**Podružnica slov. planinskega društva v Cerknem** priredi dne 11. septembra 1904 v prostorih g. P. Jurmana planinsko veselico v korist zgradbe planinske kočice v Poreznu. Na sporedu je nagovor, petje, tamburanje in prosta zabava. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina k vesalici 40 vin. Vstopnice k plesu se dobivajo pri blagajni. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

**Samomor katoliškega duhovnika.** V Budimpešti je skočil v Donavo katoliški duhovnik in gimn. profesor Jos. Gärtner ter se v vodi še ustrelil z revolverjem. Vzrok samomoru je, ker je hotel duhovski stan zapustiti, da se oženi, a ker ni dobil primerne službe, se je usmtil.

**Krvavi štrajk.** V Burgersu na otoku Sardinije je ustavilo delo 2500 rudarjev. Ko so došli vojaki, da umirijo strajkujoče, napadli so jih ti s kamenjem in revolverji. Tudi vojaki so streljali in sicer početkoma iz nenabitih pušk, a ker so rudarji le še napadali vojake s kamenjem, streljati so pričeli s krogli. Pri tem je bilo sedem vojakov težko ranjenih, trije rudarji mrtvi, zelo veliko pa ranjenih.

## Domača knjižnica.

**Naši zapiski,** socialna revija. Izhaja vsak mesec enkrat v Ljubljani in stane za celo leto 2-80 K, za četrta leta razmerno. «Naši zapiski» se pečajo z sociologijo, filozofijo, politiko in znanstvom sploh. Poleg tega ima revija stalni mesečni pregled o javnem življenju, posebno iz socializma, občinske politike, strokovnega gibanja i. t. d. Prinaša tudi literarne kritike in deloma tupatam kaj pripovednega. O «Naših zapiskih» so dozdej pohvalno in tudi zelo laskavo pisali razni meščanski češki, poljski in hrvaški listi in revije. List je toraj vsega priporočila vreden.

**Vseučiliška ljudska predavanja.** Spisal profesor dr. Fr. Drtina. Ljudska knjižnica III. zvezek. Ponatis iz «Naših zapiskov». Cena 10 vin. Založili «Naši zapiski». Naroča se po dopisnici pod naslovom «Upravništvo «Naših zapiskov», Ljubljana.

## Gospodarske stvari.

**Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu avgustu 1904 je vložilo 401 strank K 99.476·74, dvignilo pa 276 strank K 55.860·24, 6 strankam se je izplačalo posojil K 27.400.—. Stanje vlog iznaša K 3.432.029·32, stanje hipotečnih posojil kron 2.003.069·64 in denarni promet K 246.322·93.

**Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu avgustu je 212 strank vložilo K 54.252·69, 186 strank dvignilo K 39.286·68, 19 strankam se je plačalo posojil K 32.780.—. Denarni promet K 270.432·16.

**Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki.** V mesecu avgustu je vložilo 66 strank K 10.666·47, 59 strank je dvignilo K 49.190·54, 4 strankam se je izplačalo posojil K 8·300.—. Stanje hranilnih vlog K 535.651·35. Stanje hipotečnih posojil K 537.604·95. Denarni promet K 144.531·70.

**Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu avgustu 1904 je 165 strank vložilo K 31.809·66, 87 strank je dvignilo K 20.348·50, 11 strankam se je izplačalo posojil K 12.200.—. Stanje vlog iznaša K 1.071.512·49. Stanje hipotečnih posojil K 794.549·21. Denarni promet K 124·458·10.

**Odprava carine na krmo.** Ker je prepoved o izvozu krme na Ogrskem le malo izdala, in ker prej ko slej primanjkuje krme, zato bo ogrski ministrski svet delal na to, da se carina na krmo začasno odpravi.

**Dobavni raspis.** C. kr. oskrbnitvo pošne ekonomije na Dunaju naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se za leto 1905 nabavi potom javne ponudbe razne predmete, kakor: Napisne table, knjigoveška dela, ščetarsko blago, železnino in mednino, stekleno blago, službene čepice, zaboje, gumbe in zapone, platneno in materijalno blago, nože in škarje, službene znake in kovine, razne vrste papirja, pozamenterijsko blago, poštarke roge, milarsko in vrvarsko blago, pečatni vosek, kleparsko blago, štambilje in pečate, suknjo, ure, tehtnice in uteži, kolomaz in vato. Uzorci predmetov, katere je nabaviti, so pri c. kr. oskrbnitvu pošne ekonomije na Dunaju (k. k. Post-Ökonomie-Verwaltung in Wien I. Postgasse Nr. 17) na ogled. Pismene ponudbe, kolekovane z 1 K za vsako polo, je vložiti zapečaten najkasneje do 17. septembra t. l. 12. ure opoldne pri c. kr. oskrbnitvu pošne ekonomije (k. k. Postökonomie Verwaltung Wien I. Postgasse Nr. 17, I. Stock). Razglas, obsegajoč natančnejše pogoje in zaznamek predmetov, katere je dobaviti, je v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

**Slaba letina na Nemškem.** «Stat. Korresp.» poroča, da ni že davno bilo v Nemčiji takega nedostojanja krme, kakor letos. Že zdaj ni krme in so pričeli pokladati živini že suho hrano. V zapadnih krajih je bila letina nekoliko boljša. Škodile so razun suše tudi razne bolezni.

### Listnica uredništva.

— Poljske novice so prišle za to številko prepozno. Pa prihodnjič. Hvala!

— Dopisniku iz radovljiškega okraja: Boljše je, da počakamo še s tem dopisom.

— Članek «Domoljubno politično premissljevanje» je že v stavku. Pride morda že prihodnjič na vrsto.

### Darila.

**Dijaški kuhinji v Kranju** je podaril primarj dr. Edo Šlajmer 20 K namesto venca na krsto pokojnemu Mat. Zupanu, očetu vladnega svetnika dr. Franca Zupanca.

### Tedenski sejem v Kranju dne 5. t. m.

Prignalo se je 150 glav goveje živine, 9 telet, 130 prašičev, 100 ovac, 20 kozlov, 314 buš. — 50 kg: pšenice K 10·50, prosa K 7·50, ovsa K 8·50, rži K 8.—, ajde K 9.—, ječmena K 7.—, fižol: mandalon in ribničan K 14.—, koks 15.—.

## Dijaki

se sprejmejo v stanovanje in hrano. 155—1

Več se izve pri upravnitvu «Gorenjca».

## Franc Wogroli

drž. preizkušeni učitelj vse godbe, se je sedaj preselil

v Roosovo hišo I. nadstropje. 149—2

## Damsko kolo

se kupi. Kje? pove upravnitvo «Gorenjca». 151—1

## Zračna soba

z lepim razgledom in s potrebno pritliko se takoj odda samcu.

Pojasnila daje upravnitvo «Gorenjca». 152—1

## Lepo, snažno stanovanje

v I. nadstropju, z električno razsvetljava, štirimi sobami, kuhinjo, shrambo, kletjo, se takoj dá v najem. 153—1

Kje? pove iz prijaznosti upravnitvo «Gorenjca».

Oprav. št. E 97/4  
5

## Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 29. avgusta 1904, opravilna št. E 97/4 se prodajo dne 19. septembra 1904

dopoldne ob 10. uri v Kranju, h. št. 121 na javni dražbi: različna krojaška narejena obleka, sukno za napravo obleke, 1 kolo, 1 šivalni stroj in različna hišna oprava.

Reči se smejo ogledati dne 19. septembra v času med 9. in 10. uro dopoldne v Kranju št. 121.

C. kr. okrajna sodnija Kranj, oddelek III.  
dne 9. septembra 1904.



Potrtega srca javljamo v lastnem in sorodnikov imenu vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naša nepozabna sestra, gospodična 156

## Fani Jugoviz

soimetnica tvrdke A. Globotschnig v Stražišču pri Kranju

danes ob 9. uri dopoldne, prevedena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki drage pokojnice preneso se v nedeljo, 11. septembra, ob polu 6. uri popoldne na župno pokopališče v Šmartnem pri Kranju in tam polože k večnemu počitku.

Sv. maša-zadušnica brala se bode dne 13. t. m., ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi pri sv. Martinu.

Stražišče pri Kranju, dne 9. septembra 1904.

Peter Jugoviz, brat. — Eliza Matajč roj. Jugoviz, Leopoldina Šavnik roj. Jugoviz, sestri.

# Zahtevajte 'Gorenjca' v gostilnah in kavarnah!

## Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen 4—18  
pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.  
1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

## Tapetniĳ in preprogar Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano. Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136—5

Kdor hoče kupiti

## ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

132—6

v Kranju, glavni trg št. 118.

## Več delavcev

proti mesečni nastavi in dobri plači išče 146—2

„Delniška pivovarna Laški trg“ pri Celju.

Srejemajo se le krepki, zdravi in ne nad 35 let stari delavci.

Ponudbe je pošiljati na ravnateljstvo gorenje pivovarne.

## Dijaka

iz dobre rodbine za prvo in drugo gimnazijo se sprejmeta v strogo nadzorstvo in hrano s 15. sept.

Kje, pove upravnitvo «Gorenjca».

145—2

## Mestna hranilnica

v Kranju  
obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

9—19 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,482 029 82. Stanje hipoteknih posojil K 2,008.069 64.

## Zahtevajte

v svoj prid vselej

## pristno Kathreinerjevo

## Kneippovo sladno kavo

\* samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnetkov.

Pariz 1900



„Grand Prix“  
Najvišje odlikovanje.

## Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.  
Original Singer šivalni stroji so neutrpljivi za obrt in domačo rabo.  
Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratoviščih.  
Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.  
Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje.

Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbi v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 6.

98—7

# Dijake

iz boljših hiš, sprejme na stanovanje in hrano učitelj v Ljubljani.

Naslov pove upravnštvo «Gorenica».

147—1

## Ali hočete dolgo živeti

in se veseliti zadovoljivega zdravja? Da dosežete to, morate skrbeti, da ohranite svoj želodec zdrav in za prebavljenje vedno sposoben.

Vsak, kdor si je izpridil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedmi in pijačami, ali se ga je z istimi morda prehladil, naj se posluži

### Germanove okrepčalne esencije

katera se uporablja z največjimi uspehi pri: pomanjkanju apetita, želodčnem oslavljenju, vetrovih, riganju, zgagi, vzdigovanju, glavobolu, omotici, kašlu, telesnem zaprtju, napenjanju in slati žili. Po mnogo zavzitemi košilu, posebej no se po mastnih in težko prebavljivih jedilih, odstrani ta esencija pritisk in bolečine, vzbuja apetit do jedi, kar zdatno pripomore k ohranitvi in vzdrževanju telesa. Po odstranitvi raznih izpridenih sokov iz telesa, učinkuje tako, da čisti kri in ima poleg tega pred vsemi drugimi enakimi zdravili to prednost, da ne škoduje prav nič, celo tedaj ne, če se jo rabi v poslednjih mnogo let, ker se nareja iz najčistih in najbolj izbranih rožnih sokov ter ima prijeten, grenko-aromatičen vonj tako zelo, da jo zavzivajo s slastjo tudi gospe, otroci in celo prava razvajena oseba.

**Germanove okrepčalne esencije**, kot pravega domačega in ljudskega zdravila, bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker odvrne prečestokrat najesnejšo bolezen, kar je upoštevati zlasti tam, kjer ni zdravniške pomoči takoj pri roki. Pri k povanju naj se zahteva vedno samo **Germanova okrepčalna esencija iz lekarne «pri črnem orlu» v Belovaru**: zakaj po svetu kroži še nekaj drugih temu sličnih zdravil, od katerih pa se glede izvrstnosti ne more nobeno primerjati tej esenciji. Kot znak pristnosti mora imeti vsaka steklenica, ki se nahaja v zel-nem z-vitku popolen tvorkin napis: **Lekarna «Pri črnem orlu» K. Germana v Belovaru (Hrvaško)**, kamor naj se naslavljajo tudi vsa pošna naročila. Cena steklenici je 1.40 K. Po pošti se ne pošlje manj kakor dve steklenici. Pri predplači naj se blagovolj doposlati še 20 vin. za zavitek. Naslovi naj bodo natančni in čitljivi. Naznanila pri povpraševanju, prospektih ter navodila pri uporabi so zastoj.

Germanovo okrepčevalno esencijo priporočam boleham kar najbolj, ker sem preverjen v izbornem učinku, katerega sem zapazil že mnogokrat deloma sam na sebi, deloma pri mnogih župljanih, katerim sem to esencijo nasvetoval.

Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu (Hrvaško).

Oni dve steklenici Germanove okrepčalne esencije, kateri sem prejel od Vas, so mi posebno prijale, zato naročam znova nadaljnjih šest steklenic 113—4

Peter Gradinač upokojeni župnik, Gradec, Zinzendorfasse.

Obveščam Vas, da sem prejel že od mnogih strani razna slična zdravila, toda tako niso učinkovala nobena kakor Germanova okrepčalna esencija. Andrej Žižek, Sv. Ana, Kriehenberg.

Prosim, pošljite mi nemudoma zopet osem steklenic Germanove okrepčalne esencije, katero najtopleje priporočam zlasti tistim, ki so bolni na želodcu. Zdravje se mi vidno boljša.

Apolonija Habrl, Semriach, p. Peggau (Štajersko).



## G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

**Piccolijeva želodčna tinktura** krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

**Piccolijevo železnato vino** se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Polliterska steklenica 2 K.

**Piccolijeve sirupi iz malin ali tamarinde** dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1.80.

Zunanja naročila po poštnem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199—48

Izvrsten okus kave dosežete s priučanjem

### Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorek dragovoljno. Pošta 6 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“  
vsem odjemalcem zastoj pošiljam mesecob.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

## Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, izpešne in ceno priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinatih izdelkov

August Dreise

93—11

v Ljubljani.

Večkrat premisano!

## Učenca

poštenih starišev, ki ima veselje do tiskarstva in je dovršil vsaj par gimnazijskih razredov, sprejme

Tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

## Otroški vozički

4.50  
gld.



4.50  
gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4.40, 5.50, 6.50, 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

Galanterijsko blago na drobno in na debelo.

ALBIN RANT v Kranju

pod mestom.



# Hamburg-Amerika

150-1

Iz Ljubljane v

## Novi York

samo 60 glđ. z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.



Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).**

System Balke

GOLDENE MEDAILLE  
BERLIN 1901.

42-96

## M. Podkrajšek

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni goriko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadlesne vročine. Ne proizvoduje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separatnim vhodom.



„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v lekarni pri sv. Trojici v Kranju.

38-37



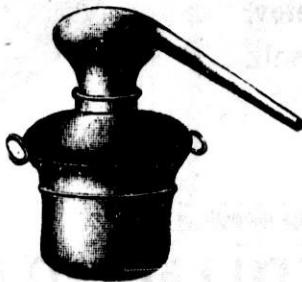
71-22

# Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

## „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obljanje

Zaloga mlatilnic,



trijerjev in vratil (gepeljnov).

Zaloga najboljšega sredstva proti muham — za živino — pod imenom „Sanori“.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plah za vozove, železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Foto-emajl  
v barvah



Broške, priveske,  
gumbe za zapest-  
nice, igle za kra-  
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Jzdeluje po vsaki fotografiji  
Jv. Jagodic

49-24

fotograf v Kranju

## Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti  
samo s 13-34

### Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno! Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S l. počastno diplomo za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

**R. A. SMEKAL**  
Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,  
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk  
in gospodarskih strojev.

## Hiša št. 107 v Tržiču

se takoj odda v najem.

157-1

Več se poizve pri lastniku g. Jos. Krennerju v Kranju.

Izšla je

## „Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja  
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po  
pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-45

## H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo  
izborno zalogo

ur,

zlatnine

in

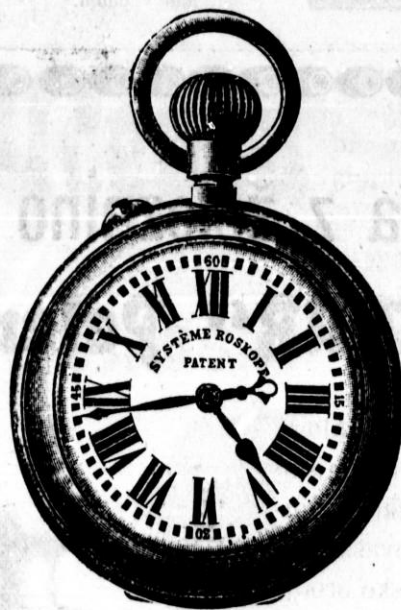
srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in  
poštne prosto.

Razpošilja se na  
vse kraje sveta.



Nikelnasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovito bel gld. 3.75, najfinejša znamka, gld. 6.50. 114-11

## Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

**Kupuje in prodaja**

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu šrebanju.

17-34

Polnovplačani akcijski  
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

**Denarne vloge sprejema**

v tekočem računu ali na vložne knjžice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

# Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecijaliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Špecijalitete v nevestininih baiah. Veliki prostori, prtično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gl.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.



97-15

## Pozor!

86-17

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravnější ter najtrpežnejši.

„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravní za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

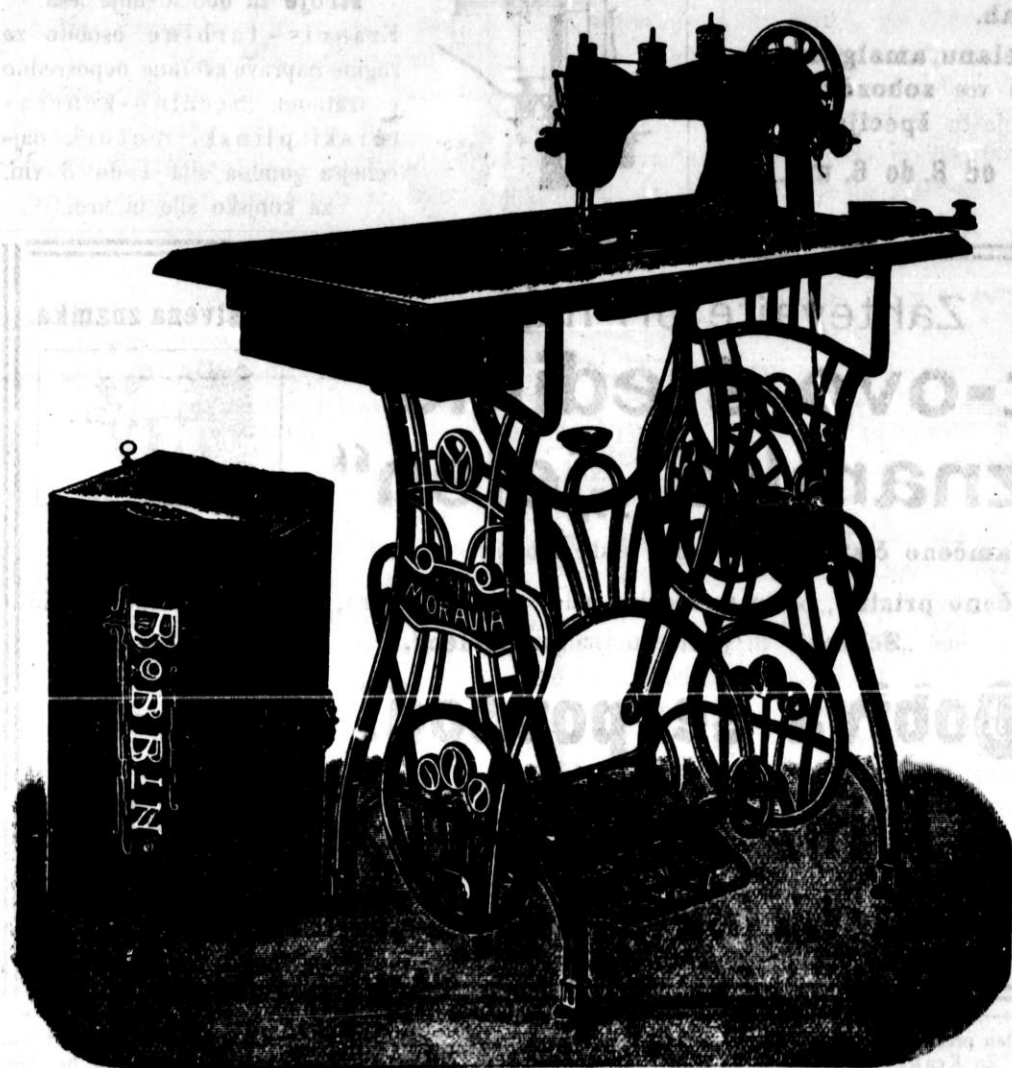
Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih vsaki dan in sicer brezplačno.

☐ Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri trdki

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev trdke K. & R. Ježek (Blansko).

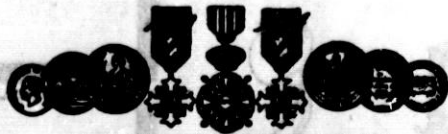


**Slav. šolskim vodstvom**  
se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

**Iv. Pr. Lampret**, tiskarna v Kranju.

54-25



# Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

**pri g. dr. E. Globočniku**  
**v Kranju**

**Zobovja**, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vrvnalnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovjših metodah**.

**Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu** in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **špecialist**.

**Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.**

Išče se pod jako ugodnimi pogoji vešč in popolnoma zanesljiv

## kolportér

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure, časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravništvo «Gorenjca».

109-1

## JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

**LJUBLJANA**, Slomškove ulice št. 4

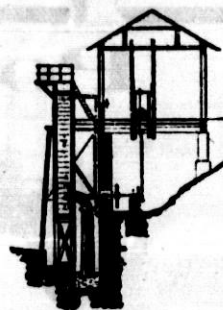
Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

**Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, vgraje na miredveru, obmojno omrežje, vožna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d.**

108-18

**Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).**

## G. Tönnies



104-15

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v **Ljubljani** priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

# Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.



Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neskodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad

119-11

ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

## Dobiva se povsod!

Ustje  
(Česko)

# JURIJ SCHICHT

**največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.**

Ustje  
(Česko)

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1'50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naroče brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 106 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.